

Helse- og omsorgsdepartementet
Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Eksp.sjef Andreas Disen
P.b. 8011 Dep.
0030 OSLO

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200502859	Dok.nr.: 71
Arkivkode: 550	Journ dato: 4/10-05
Avd.: KTA3	Saksbeh.: HL
U.off.:	

Oslo 31 10 05

Høring vedr. NOU 2005, 11: "Det offentlige engasjement på tannhelsefeltet"

NAKMI (Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse) skal gjennom forskning, utviklingsprosjekter og formidlingsvirksomhet bidra til kunnskapsutvikling når det gjelder innvandreres og andre minoriteters fysiske og psykiske helse og omsorg. NAKMI har tidligere samarbeidet med Oslo tannhelsetjeneste og Norsk tannvern når det gjelder utprøving av en modell for informasjonsarbeid om tannhelse til ulike innvandrergupper.

I NOU nr. 11 finnes et spesielt kapittel som omhandler innvandrere/flyktninger og asylsøkere (s. 33). Kapitlet fokuserer i det vesentlige på økonomiske forhold. Kun i en bisetning nevnes at "Tannhelseutfordringene for disse innvandrerne og delvis deres nærmeste etterkommere er større enn for norsk gjennomsnittsbefolkning." Her må også nevnes at mange innvandrere har et stort behov for informasjon både når det gjelder tannhelse og fornuftig bruk av tannhelsetjenesten. Det er vanskelig å nå frem med slik informasjon, men det finnes i dag eksempler på informasjonsopplegg som fungerer (Oslo tannhelsetjeneste).

I kapitlet som gjelder relevant lovverk (Kapittel 7, s. 39) er Helsepersonelloven (2. juli Nr. 64. 1999) *ikke* nevnt, selv om både tannlege, tannpleier, tannhelsesekretær og tanntekniker er ført opp som helsepersonell i § 48. Heller ikke Pasientrettighetsloven (2. juli. Nr. 63. 1999) er nevnt. Denne loven regulerer pasienters rettigheter i forhold til helsetjenesten, som er definert som: primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og tannhelsetjenesten (§ 1-3, d).

I følge Pasientrettighetsloven har pasienten bl.a. rett til medvirkning og informasjon (Kapittel 3). Informasjonen skal være tilpasset mottakernes individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur og språkbakgrunn. Dette gir bl.a. grunnlag for at innvandrere som ikke føler at de behersker norsk kan kreve tolk i forbindelse med tannbehandling. Det vil være tannlegens ansvar å sørge for tolketjenester.

Riktig nok omtales disse lovene i Vedlegg 1, s. 105-107, men det virker misvisende når disse lovene ikke nevnes i selve utredningen under kapitlet hvor relevant lovverk beskrives og som jeg må anta er grunnlag for innstillingens vurderinger og forslag. Spesielt er Pasientrettighetsloven viktig å fremheve når det gjelder innvandreres tannhelse. I og med at innvandrere i dag omfatter en gruppe på over 300 000 personer og denne gruppen er stadig voksende, er det av stor betydning at også tannleger oppdaterer sin kunnskap på området, og innser hvilket ansvar de har etter loven. Videre må det legges til rette for et nødvendig informasjonsarbeid overfor innvandrergroppene. Først da kan en nå ut med et adekvat tilbud også til disse gruppene. Dette er bakgrunnen for at NAKMI vil støtte utvalget i deres forslag

om en sterk og styrket offentlig tannhelsetjeneste, men samtidig med et håp om at også innvandreres tannhelse for alvor blir satt på dagsorden.

Vennlig hilsen

for

Arild Aambø
Nestleder NAKMI

Jegunn Gilje